

Genealogiskt symposium

*Genealogi igår –
och imorgon*

3 september 2023

Riddarhuset
Ett historiskt arv

GENEALOGISKA FÖRENINGEN
Riksförening för släktforskning

Omslagsbilden: Till vänster detalj ur "Slätterfest vid Svartsjö", oljemålning av Pehr Hilleström ca 1780, Nordiska museet (inv.nr 261301). Till höger illustration av ansiktsgenkänning av "mikemacmarketing" 2018 (<https://www.flickr.com/photos/152824664@N07/30188201497/>), Wikimedia Commons.

Program

Moderator: Michael Lundholm.

10.00 Välkomstord.

10.05 Michael Lundholm: Källkritik i släktforskningen – igår, idag och imorgon.

Michael Lundholm, Vällingby. Född 1959. Professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet. Kassör i Genealogiska Föreningen, redaktör för *Svensk Genealogisk Tidskrift (SGT)*. Har tidigare publicerat arbeten i bl.a. *SGT*, *Släkt och Hävd*, *Släktforskarnas årsbok*, *Släkt-historiskt forum* och *Släkthistoriska Studier*. Mottagare av Viktor Örnbergs hederspris 2018.

Michael Lundholm

Michael Lundholm reflekterar kring förutsättningarna för fritidssläktforskaren att vara källkritisk och hur dessa förutsättningar förändrats samt vad som behövs för framtiden.

10.35 David Haskiya: Artificiella intelligenser i arkiven.

Det har tidigare ansetts så gott som omöjligt att lära datorer att med tillräckligt god kvalitet omvandla äldre handskrift till digital text. Nu har det omöjliga blivit möjligt och Handwritten Text Recognition (HTR) har börjat användas av arkiv och forskargrupper för att göra handskrivna arkivhandlingar läs- och sökbara digitalt. Riksarkivet är ett av de arkiven och i denna presentation kommer jag att berätta om hur Riksarkivet utvecklat HTR-modeller som kan »läsa« handskrivna svensk text från 1600-tal till tidigt 1900-tal.

David Haskiya

Ett annat möjligt användningsområde för AI i arkiven är att erbjuda forskare tillgång till »digitala forskningsassistenter«. Forskningsassistenter som har »läst« ett arkivs samtliga arkivbeskrivningar, arkivöversikter och arkivguider och som en forskare kan ställa frågor till, chatta med, om var hen kan hitta det hen söker i de enorma mängder information som finns i arkiven. Detta är en ny möjlighet och jag kommer att kort visa resultat av de initiala tester Riksarkivet gjort på området.

David Haskiya är chef för Riksarkivets Enhet för Digitala användarmöten. I det ingår ansvaret för Riksarkivets söktjänster (NAD, Digitala forskarsalen) samt forskning- och utveckling med fokus på tillämpning av AI-teknik i arkivkontext.

11.05 Rebecka Lennartsson: Stadens ansikten. Porträttfotografier och levnadsberättelser.

I det pågående forskningsprojektet Stadens ansikten. Visuell kultur och social struktur i Stockholm 1880–1930 får historiska porträttfotografier ur Stockholms stadsmuseums samlingar namn och levnadsberättelser genom att kopplas samman med Rotemansarkivet vid Stadsarkivet i Stockholm. Med hjälp av AI kan även ansikten utan namn identifieras.

Rebecka Lennartsson är forskningschef vid Stadsmuseet, Stockholm.

Rebecka Lennartsson

11.35 Jan Aronson: Arkiv Digital's planer och erbjudanden.

Jan Aronson är VD för Arkiv Digital som har Sveriges mest omfattande internetarkiv med digitaliserade originalkällor för släktforskare.

Jan Aronson

12.05 paus för lunch

Lunch intas på egen hand eller i grupper på valfria matställen i närheten. Några som har öppet är:

Ristorante da Peppe, Storkyrkobrinken 16

Ristorante Rodolfo, Stora Nygatan 1

Shogun (japansk), Stora Nygatan 3

Vegan-Vegetarian Restaurant Hermitage, Stora Nygatan 11

Café Schweizer, Västerlånggatan 9

Café Muren, Västerlånggatan 19

Restaurang Kaffegillet, Trångsund 4, nära Storkyrkan

Restaurang Café Sten Sture, Trångsund 9

De Svarta Fåren (italiensk), Stortorget 16

Goose Alley Pizza Kiosk, Gåsgränd 4

13.35 Thomas Fürth: Trender i släktforskningen. Om Genealogiska föreningen och släktforskningen förr, nu och inför framtiden.

Genealogiska föreningen, GF, grundad 1933, är Sveriges äldsta rena genealogiska förening. Föreningen är en riksförening med säte i Stockholm. Med utgångspunkt i genealogins historia och GFs utveckling sedan starten belyses olika trender inom släktforskningen. Vilken påverkan har en skiftande tidsanda och samhällsvärderingar under det senaste seklet haft på släktforskningens utveckling och inriktning och hur har det återspeglats i GFs genealogiska verksamhet? Vad har olika tekniska innovationer betytt för släktforskningen och hur den bedrivs? Hur har GF mött både förändringar i det omgivande samhället och tagit tillvara nya tekniska möjligheter? Föreläsningen avslutas med tre framtidsperspektiv för släktforskningen.

Thomas Fürth är ordförande i Genealogiska föreningen, docent i historia och var tidigare forskningsledare vid Institutet för Framtidsstudier och analysföretaget Kairos Future.

Thomas Fürth

14.05 Magnus Bäckmark: Riddarhusets kvartstusenåriga genealogiska arbete.

Riddarhusets stamtavlor började så småningom föras efter att det 1762 påbjöds att genealogier skulle insändas till Riddarhuset. Nu pågår revidering av materialet.

Magnus Bäckmark är riddarhusgenealog sedan 2020, vid sidan av Göran Mörner, och är ansvarig för revideringsprojektet.

Magnus Bäckmark

14.30 Avslutning.

Riddarhuset

Ett historiskt arv

Byggnaden uppfördes 1641–1674 och var samlingslokal för Sveriges ridderskap och adel under riksdagarna, numera är den det för adelsmötet som hålls vart tredje år. Arbetet för de anställda i huset har att göra med förvaltning av adelns gemensamma tillgångar, beredning av stipendier och understöd, anordnande av evenemang. Palatset används flitigt för föredrag och konserter. På www.riddarhuset.se kan du anmäla om du vill få löpande information om sådana.

Riddarhusets genealogiska avdelning sköter stamtavlorna som omfattar ungefär 330 000 personer, döda och levande, och ger ut Adelskalendern. Denna utkommer var tredje år och ger en aktuell översikt av de ungefär 28 000 personer som i dag tillhör de 657 fortlevande ätter som utgör den på Riddarhuset introducerade svenska adeln.

För närvarande nära fem heltidstjänster är ägnade åt en revidering av stamtavlorna som ska vara klar 2025. Magnus Bäckmark är ansvarig för det projektet – kontakta gärna honom om du i arkivkällor har stött på information som kan utgöra tillägg och rättelser till stamtavlorna, vilka är utgivna i

tryck senast i Elgenstiernas ättartavlor (1925–1936) med supplement (2008).

På www.riddarhuset.se > Kultur & historia > Arkiv & Samlingar > Databaser hittar du information om ätter och en porträttsamling med över 12 000 bilder.

Exempel på produkter som kan beställas i webbutiken på www.riddarhuset.se:

- *Riddarhusets vapensköldar* (2019). Med kassett 2 100 kr, utan 1 800 kr.
- *Äldre svenska frälsesläkter* (1957–). 300 kr per häfte, komplett serie (5 häften) 1 200 kr.
- *Sveriges Adelskalender* 2022. 490 kr.
- Färgfotografi av valfri vapenplåt. 300 kr inkl. porto. (Erhålls på köpet vid köp av någon annan produkt denna månad om du skriver »Symposium + den vapensköld du önskar foto av« i rutan benämnd »Beställningsanteckningar« under »Kassa« när du ska betala!)
- *Arte et Marte*, Riddarhusets tidskrift, 2 nr/år. Årsprenumeration 250 kr inkl. porto inom Sverige.

Priser exkl. frakt/porto, där inte annat anges.

GENEALOGISKA FÖRENINGEN

Riksförening för släktforskning

GF:s Arkiv och Bibliotek i Sundbyberg är ett av landets största med genealogisk litteratur och innehåller exempelvis många otryckta släktutredningar som inte finns någon annanstans. I lokalerna finns också datorer som har flertalet av de mest använda abonnemangen samt flera viktiga databaser. Medlemskap kan köpas i vår butik på www.genealogi.net. Medlemskap för resten av 2023 kostar 150 kr.

GF, grundat 1933, arbetar med att fylla på sitt digitala arkiv och sökbara namndatabaser, till exempel med inrikes pass från 1800-talet och familjebrev.

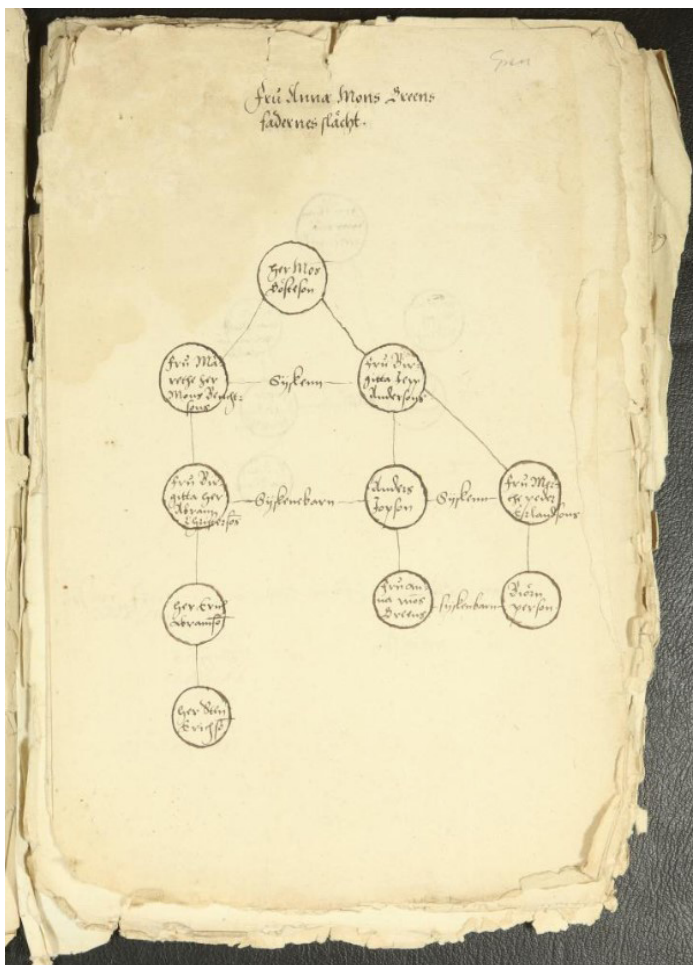
GF anordnar släktforskarkafeér och temamöten via Zoom. Alla föredrag filmas och publiceras för medlemmarna på hemsidan. GF erbjuder även uppdragsforskning: kontakta research@genealogi.net med din fråga.

Medlemstidskriften *Släkt och Hävd* utkommer med fyra häften per år och prenumerationstidskriften *Svensk Genealogisk Tidskrift* med två.

Exempel på produkter som kan beställas i webbutiken (gfsupersok.se):

- *Frälsegodsens* (nedladdningsbar produkt). J. A. Almquist's *Frälsegodsens i Sverige (1930–1976)* och *Herrgårdarna i Sverige under reformationstiden (1960)* samt sju artiklar av hans son J. E. Almquist ur *Släkt och Hävd* om det gamla frälset företrädesvis i de delar av landet som *Frälsegodsens i Sverige* inte avhandlar. 295 kr (medlemspris 195 kr).
- *Elgenstiernas Ättartavlor 2018* (på USB-minne). Niobandsverket från 1925–1936 med supplementet i två band från 2008. 495 kr (medlemspris 295 kr).
- *Svensk Genealogisk Tidskrift 2007–2020* (nedladdningsbar produkt). De 14 första årgångarna i form av pdf-filer, ca 1 900 sidor släktforskning. 400 kr (medlemspris 300 kr).
- *Släkt och Hävd*, 3, 1934–2019 (nedladdningsbar produkt). *Släkt och Hävd* började utkomma 1950. Här medföljer också föregångaren, *Genealogiska Föreningens Medlemsblad (1934–1949)*. 190 pdf-filer som är indexerade så att man kan söka i fritext i samtliga nummer samtidigt. 500 kr (medlemspris 400 kr).
- *Svenska Slätkalendern 1912–1916* och 1917–1950 (nedladdningsbara produkter). 1912–1916 är interfolierade med G. Elgenstiernas egna anteckningar.

Rasmus Ludvigsson (död 1594) var kunglig sekreterare under kungarna Gustav I, Erik XIV och Johan III. Genom utredningar i medeltidsbrev som syftade till att hjälpa kung Gustav att börda kyrko- och klostergods kom han att utarbeta antavlor och släktböcker. Så småningom gjorde han sådant även på uppdrag av enskilda adelsmän. Trots att släktbokssammanstäl- lare funnits tidigare har han på grund av vidden av sin verksamhet och betydelsen av den ibland kallats »Sveriges förste genealog». De mesta av hans material finns i Riksarkivets samling Genealogica (SE/RA/750001), volymerna 4–27 (28–32 är avskrifter).

Bildexemplet är från den volym som finns i Riddarhusets arkiv och som är digitaliserad av Arkiv Digital (bild 1030). Här visas några släktingar till fru Anna, Måns Grens (hustru), det vill säga Anna Andersdotter (Banér) som bodde på Ådö i Låssa socken i Uppland. Riksrådet Måns Gren hade avrättats i Stockholms blodbad 1520. I släktträdet ger det utskrivna ordet syskonbarn på två ställen exempel på att det ordet i äldre tid betydde kusiner.